

صلى الله عليه وسلم

دانشکده هنر و رسانه

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد
رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی
گروه علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی

عنوان پایان نامه:

بررسی وضعیت نشر کتاب در استان گیلان

نگارش:

علی تنهانژاد امین

استاد راهنما:

دکتر هادی شریف مقدم

استاد مشاور:

دکتر حمید دلیلی

اردیبهشت ۱۳۹۰

با تشکر از اساتید گرانقدرم:

جناب آقای دکتر هادی شریف مقدم و جناب آقای دکتر حمید دلیلی
که با سعه صدر راهگشای من در کلیه مراحل اجرا و تدوین پایان نامه بودند.

جناب آقای حمید محسنی و دکتر احمد هدایت پناه

که از راهنمایی های ارزنده ایشان بهره مند شدم.

و تمام اساتید بزرگواری که در طول دوران تحصیل از محضرشان کسب علم و

ادب نمودم.

تقدیم به:

همسر مهربانم

به پاس بردباری و شکیبایی اش

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی وضعیت نشر کتاب و ناشران استان گیلان و نمایاندن نقاط قوت و ضعف آن است، تا در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های آینده مورد استفاده مسوولان قرار گیرد. جامعه پژوهش شامل تمامی ناشران فعال استان گیلان در سال ۱۳۸۸ است که حداقل ۱ کتاب منتشر کرده باشند. مهم‌ترین نتایج بدست آمده عبارتند از: انتشار کتاب در استان گیلان از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸ روند مشخصی نداشته است و از ۵۰ درصد رشد مثبت در سال ۱۳۸۸ تا ۴۰ درصد رشد منفی در سال ۱۳۸۴ در نوسان بوده است. سرانه کتاب در استان گیلان از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸ به ترتیب ۹، ۷، ۶، ۱۲، ۸، ۱۰، ۹ و ۵ برابر کمتر از سرانه کتاب در کشور بوده است. کار چاپ و نشر هر کتاب در گیلان به طور متوسط ۸ ماه طول می‌کشد و متوسط شمارگان ۱۷۵۸ جلد است. تمام ناشران کتب به فروش نرفته دارند و تنها ۶/۴۵ درصد آنها، درصدی از توزیع و فروش کتاب‌های خود را به مولف واگذار نمی‌کنند. همچنین ۹۶/۶۶ درصد ناشران در انجام کار نشر از سرمایه‌گذاری مولفان کمک می‌گیرند و ۶۴/۵۱ درصد چاپ حداقل بخشی از کتب خود را به چاپخانه‌های خارج از استان واگذار می‌کنند.

مهم‌ترین راه حل‌های پیشنهادی برای حل مشکلات عبارتند از: قطع پرداخت هرگونه یارانه دولتی به ناشران، تلاش دولت برای ایجاد زیرساخت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های چاپ و نشر، هدفمند کردن حمایت‌های دولتی، تهیه ساختار مناسب و ساز و کار اجرایی برای ایجاد شبکه توزیع ملی و استانی، ایجاد تغییر و تحول در ساختار آموزش و پرورش در مدارس و حرکت بسوی پژوهش محوری، ترویج فرهنگ مطالعه در جامعه، آموزش و آگاهی‌رسانی به ناشران در خصوص امور حرفه‌ای چاپ و نشر و تجهیز چاپخانه‌های استان به دستگاه‌های چاپ مدرن.

کلیدواژه‌ها: چاپ و نشر، نشر کتاب، ناشر، اقتصاد نشر، شبکه توزیع، استان گیلان

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول – کلیات پژوهش

- ۱-۱- مقدمه ۲
- ۲-۱- بیان مسأله ۳
- ۳-۱- اهمیت و فایده پژوهش ۴
- ۴-۱- اهداف پژوهش ۵
- ۱-۴-۱- اهداف کلی ۵
- ۲-۴-۱- اهداف فرعی ۵
- ۵-۱- فرضیه‌های پژوهش ۶
- ۶-۱- تعاریف واژه‌های پژوهشی ۶
- ۷-۱- متغیرهای اساسی پژوهش ۷
- ۸-۱- محدودیت‌های پژوهش ۷

فصل دوم – مبانی نظری و پیشینه پژوهش

- ۱-۲- مقدمه ۱۰
- ۲-۲- مبانی نظری پژوهش ۱۱
- ۱-۲-۲- تاریخ نشر قبل از اختراع چاپ ۱۱
- ۲-۲-۲- تاریخ نشر پس از اختراع چاپ ۱۳

- ۱۴..... ۳-۲-۲- نشر در قرن بیستم و بیست و یکم
- ۱۶..... ۴-۲-۲- نشر الکترونیکی
- ۱۸..... ۵-۲-۲- چاپ و نشر در ایران
- ۱۸..... ۱-۵-۲-۲- نشر در عصر قاجار
- ۱۹..... ۲-۵-۲-۲- نشر در عصر پهلوی
- ۲۱..... ۳-۵-۲-۲- نشر پس از سال ۱۳۵۷
- ۲۴..... ۴-۵-۲-۲- مشکلات نشر ایران
- ۲۶..... ۶-۲-۲- چاپ و نشر در استان گیلان
- ۲۶..... ۱-۶-۲-۲- نگاهی به استان گیلان
- ۲۷..... ۲-۶-۲-۲- تاریخچه نشر در گیلان
- ۳۰..... ۳-۶-۲-۲- آمار کتب منتشر شده در استان گیلان
- ۳۳..... ۴-۶-۲-۲- رده‌های موضوعی کتاب‌های منتشره در استان گیلان
- ۳۴..... ۵-۶-۲-۲- سرانه کتاب در استان گیلان و کشور
- ۳۶..... ۶-۶-۲-۲- وضعیت ناشران فعال استان گیلان
- ۳۷..... ۷-۶-۲-۲- پراکندگی ناشران در استان گیلان
- ۳۸..... ۸-۶-۲-۲- شرکت تعاونی ناشران گیلان
- ۳۸..... ۹-۶-۲-۲- تاریخچه صنعت چاپ در گیلان
- ۴۰..... ۱۰-۶-۲-۲- وضعیت فعلی چاپ در استان گیلان
- ۴۳..... ۱۱-۶-۲-۲- کتابفروشی‌های استان گیلان

۴۵..... ۳-۲- سابقه پژوهش

۴۵..... ۳-۲-۱- سابقه پژوهش در ایران

۵۳..... ۳-۲-۲- سابقه پژوهش در خارج از ایران

فصل سوم – روش پژوهش و گردآوری اطلاعات

۵۸..... ۳-۱- مقدمه

۵۸..... ۳-۲- جامعه پژوهش

۵۹..... ۳-۳- روش پژوهش

۵۹..... ۳-۴- روش و ابزار گردآوری اطلاعات

۶۰..... ۳-۵- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

۶۰..... ۳-۶- روایی و پایایی پرسشنامه

فصل چهارم – تجزیه و تحلیل داده‌ها

۶۲..... ۴-۱- مقدمه

۶۲..... ۴-۲- تجزیه و تحلیل پرسش‌های پژوهش

۱۰۹..... ۴-۳- نتیجه تجزیه و تحلیل پرسش‌های پژوهش

فصل پنجم – نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۱۱..... ۵-۱- مقدمه

۱۱۱..... ۵-۲- یافته‌های پژوهش

۱۱۸..... ۵-۳- بحث و نتیجه‌گیری

۱۲۴ ۴-۵- پیشنهادات کاربردی
۱۲۶ ۵-۵- پیشنهادات برای پژوهش‌های آینده
۱۲۷ فهرست منابع فارسی
۱۳۰ فهرست منابع لاتین
۱۳۱ پیوست : پرسشنامه پژوهش

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره (۱-۲) تعداد عناوین منتشر شده در ایران از سال ۱۳۱۶ تا ۱۳۲۰.....	۲۰
جدول شماره (۲-۲) مقایسه تعداد کتب منتشر شده در ایران و چند کشور منتخب در سال ۱۹۹۶ (۱۳۷۵).....	۲۳
جدول شماره (۳-۲) مقایسه تعداد کتب منتشر شده در ایران و چند کشور منتخب در سال ۲۰۰۸(۱۳۸۷).....	۲۳
جدول شماره (۴-۲) عناوین و شمارگان کتاب‌های منتشر شده در کشور و استان گیلان از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۹.....	۳۰
جدول شماره (۵-۲) عناوین و شمارگان کتب منتشر شده در استان گیلان از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸... جدول شماره (۶-۲) گزارش آماری کتب منتشر شده در گیلان به تفکیک موضوعات، در سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸.....	۳۳
جدول شماره (۷-۲) سرانه کتاب، شمارگان و عناوین منتشر شده در کشور و گیلان از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸.....	۳۴
جدول شماره (۱-۴) فراوانی میزان سن ناشران.....	۶۲
جدول شماره (۲-۴) توزیع فراوانی میزان تحصیلات ناشران استان گیلان.....	۶۳
جدول شماره (۳-۴) توزیع فراوانی شغل چندم بودن فعالیت انتشارات برای ناشران.....	۶۴
جدول شماره (۴-۴) توزیع فراوانی صدور مجوز انتشارات برحسب سال.....	۶۵

- جدول شماره (۴-۵) توزیع فراوانی تعداد پرسنل مراکز انتشارات..... ۶۶
- جدول شماره (۴-۶) توزیع فراوانی فعالیت ناشران در رده‌های موضوعی ۶۷
- جدول شماره (۴-۷) آمار کتب منتشر شده در گیلان از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸..... ۶۸
- جدول شماره (۴-۸) توزیع فراوانی انتشار کتاب به زبان‌های مختلف توسط ناشران..... ۶۹
- جدول شماره (۴-۹) توزیع فراوانی دفعات شرکت ناشران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب به شکل گروهی ۷۰
- جدول شماره (۴-۱۰) توزیع فراوانی شرکت ناشران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به شکل مستقل..... ۷۱
- جدول شماره (۴-۱۱) توزیع فراوانی رضایت ناشران از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران..... ۷۲
- جدول شماره (۴-۱۲) نقاط قوت و ضعف نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از نظر ناشران..... ۷۳
- جدول شماره (۴-۱۳) توزیع فراوانی شرکت ناشران در نمایشگاه‌های کتاب استان‌های مختلف کشور... ۷۴
- جدول شماره (۴-۱۴) توزیع فراوانی رضایت ناشران از نمایشگاه‌های کتاب استان‌ها..... ۷۵
- جدول شماره (۴-۱۵) توزیع فراوانی نقاط قوت و ضعف شرکت در نمایشگاه‌های استانی..... ۷۶
- جدول شماره (۴-۱۶) توزیع فراوانی شرکت ناشران در نمایشگاه‌های کتاب داخل استان..... ۷۷
- جدول شماره (۴-۱۷) توزیع فراوانی رضایت ناشران از شرکت در نمایشگاه‌های کتاب داخل استانی.... ۷۸
- جدول شماره (۴-۱۸) توزیع فراوانی ناشران برگزیده استانی..... ۸۰
- جدول شماره (۴-۱۹) توزیع فراوانی موفقیت سرمایه‌گذاری در کار نشر از دیدگاه ناشران..... ۸۱
- جدول شماره (۴-۲۰) توزیع فراوانی میزان سرمایه‌گذاری مولفان در کار نشر..... ۸۲
- جدول شماره (۴-۲۱) توزیع فراوانی رضایت ناشران از حرفه خود..... ۸۳

- جدول شماره (۲۲-۴) میزان شمارگان کتاب‌های منتشر شده در استان گیلان ۸۴
- جدول شماره (۲۳-۴) توزیع فراوانی ملاک‌های پذیرش انتشار کتاب توسط ناشران ۸۵
- جدول شماره (۲۴-۴) متوسط زمان لازم برای مراحل کار نشر کتاب ۸۶
- جدول شماره (۲۵-۴) درصد واگذاری فروش کتاب به مولف توسط ناشران ۸۷
- جدول شماره (۲۶-۴) توزیع فراوانی کتب به فروش نرفته ناشران ۸۸
- جدول شماره (۲۷-۴) توزیع فراوانی اقدامات ناشران برای کتب به فروش نرفته ۸۹
- جدول شماره (۲۸-۴) توزیع فراوانی روش‌های تشویق مخاطبان توسط ناشران ۹۰
- جدول شماره (۲۹-۴) توزیع فراوانی استفاده از ویراستار حرفه‌ای توسط ناشران ۹۱
- جدول شماره (۳۰-۴) توزیع فراوانی نیاز به کسب اطلاعات تخصصی ناشران ۹۲
- جدول شماره (۳۱-۴) توزیع فراوانی روش‌های توزیع کتاب توسط ناشران ۹۳
- جدول شماره (۳۲-۴) میزان رضایت ناشران از ارتباط با کتابفروشی‌ها ۹۶
- جدول شماره (۳۳-۴) توزیع فراوانی رضایت ناشران از ارتباط خود با مراکز پخش کتاب ۹۷
- جدول شماره (۳۴-۴) توزیع فراوانی مشکلات ناشران در پخش و توزیع کتاب ۹۸
- جدول شماره (۳۵-۴) توزیع فراوانی ابزارهای تبلیغ ناشران برای کتب منتشره خود ۹۹
- جدول شماره (۳۶-۴) توزیع فراوانی عوامل موفقیت ناشران از دیدگاه خودشان ۱۰۰
- جدول شماره (۳۷-۴) توزیع فراوانی عوامل افزایش قیمت کتاب از دیدگاه ناشران ۱۰۱
- جدول شماره (۳۸-۴) توزیع فراوانی روش‌های کاهش هزینه تولید کتاب توسط ناشران ۱۰۲
- جدول شماره (۳۹-۴) توزیع فراوانی موانع اداری مراحل نشر کتاب از دیدگاه ناشران ۱۰۳
- جدول شماره (۴۰-۴) توزیع فراوانی علاقمندی ناشران به دریافت انواع حمایت‌های دولتی ۱۰۴

جدول شماره (۴-۴۱) توزیع فراوانی ناشرانی که چاپ کتب خود را به چاپخانه‌های خارج از استان

واگذار می‌کنند..... ۱۰۵

جدول شماره (۴-۴۲) توزیع فراوانی دلایل واگذاری چاپ کتب به چاپخانه‌های خارج از استان.. ۱۰۶

جدول شماره (۴-۴۳) سهم استان‌های دیگر در پذیرش چاپ کتب ناشران استان گیلان ۱۰۷

جدول شماره (۴-۴۴) فراوانی درصد چاپ کتاب توسط ناشران در چاپخانه‌های داخل استان..... ۱۰۸

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۵.....	نمودار شماره (۱-۲) سرانه کتاب در سال ۱۳۸۸ در کشور و استان گیلان به ازای هر ۱۰۰ نفر
۳۶.....	نمودار شماره (۲-۲) درصد شمارگان کل کتاب استان گیلان از شمارگان کل کشور در سال ۱۳۸۸
۳۶.....	نمودار شماره (۳-۲) درصد عناوین استان گیلان از تعداد عناوین کتاب کشور در سال ۱۳۸۸
۳۷.....	نمودار شماره (۴-۲) درصد ناشران فعال گیلانی از ناشران فعال کشور در سال ۱۳۸۸
۳۸.....	نمودار شماره (۵-۲) درصد پراکندگی ناشران در شهرستان‌های استان گیلان در سال ۱۳۸۸
۴۰.....	نمودار شماره (۶-۲) پراکندگی چاپخانه‌ها در استان گیلان در سال ۱۳۸۸
۴۱.....	نمودار شماره (۷-۲) درصد چاپخانه‌های گیلان از چاپخانه‌های کل کشور در سال ۱۳۸۸
۴۲.....	نمودار شماره (۸-۲) درصد لیتوگرافی‌های گیلان از لیتوگرافی‌های کشور در سال ۱۳۸۸
۴۳.....	نمودار شماره (۹-۲) پراکندگی لیتوگرافی‌های فعال و غیرفعال گیلان در سال ۱۳۸۸
۴۴.....	نمودار شماره (۱۰-۲) درصد کتابفروشی‌های استان گیلان از کتابفروشی‌های کشور در سال ۱۳۸۸
۴۴.....	نمودار شماره (۱۱-۲) پراکندگی کتابفروشی‌های استان گیلان در سال ۱۳۸۸
۶۳.....	نمودار شماره (۱-۴) میزان تحصیلات ناشران استان گیلان
۶۴.....	نمودار شماره (۲-۴) درصد شغل چندم بودن فعالیت انتشارات
۶۹.....	نمودار شماره (۳-۴) مقایسه تعداد ناشران در انتشار کتاب به زبان‌های مختلف
۷۲.....	نمودار شماره (۴-۴) درصد رضایت ناشران از شرکت در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران
۸۶.....	نمودار شماره (۵-۴) متوسط زمان لازم برای هر یک از مراحل کار نشر کتاب
۱۰۵.....	نمودار شماره (۶-۴) درصد ناشرانی که چاپ کتب خود را به چاپخانه‌های خارج از استان واگذار می‌کنند

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

کتاب از ارکان اصلی ارتباط بین ملت‌ها و اندیشه‌های آنان از ابتدای تاریخ تاکنون به شمار می‌آید و تنها کالایی است که در هیچ دورانی از اهمیت آن کاسته نشده است. امروزه نشر کتاب^۱ که تبدیل به یک صنعت فرهنگی شده است از معیارهای توسعه‌یافتگی کشورها محسوب شده و میان عرضه و تقاضای کتاب و رشد و تحول همه‌جانبه، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. به همین دلیل است که دولت‌های آگاه می‌کوشند تا در تولید و مصرف کتاب، خود را به کشورهای توسعه‌یافته برسانند و موانع موجود را از سر راه بردارند.

نشر کتاب در ایران بنا بر نظر متخصصان در طول یک قرن فعالیت خود همواره با موانع و مشکلات زیادی روبرو بوده است. که بسیاری از آنها همچنان حل نشده باقی مانده است. مشکلاتی که طبعاً برخاسته از فراز و نشیب‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی؛ همچنین سیاست‌های دولتی و دیدگاه‌های بخش خصوصی در برخورد با تحولات داخلی و بین‌المللی در زمینه نشر است.

صنعت نشر در استان گیلان که دارای مردمی فرهنگ دوست است نیز، از اهمیت بالایی برخوردار است. قدمت فرهنگی استان و آمار منتشره از سوی نهادهای مختلف فرهنگی گواه بر این مدعا است. با توجه به تعدد نویسندگان، شاعران و محققان گیلانی، صنعت نشر هم در این استان می‌بایست از رونق خوبی برخوردار باشد، اما در واقع این‌طور نیست. نشر کتاب در استان گیلان نیز به تبع نشر کشور از وضعیت خوبی برخوردار نیست.

به نظر می‌رسد عرصه نشر کشور (به ویژه نشر محلی) نیاز به کندوکاو و تفحص همه‌جانبه‌ای دارد، تا با شناخت دقیق‌تر آسیب‌ها و دلایل آن، راهکارهای مناسبی برای حل مشکلات انتخاب شوند.

۱-۲- بیان مسأله

یونسکو و سایر سازمان‌های جهانی یکی از شاخص‌های توسعه و پیشرفت کشورها را میزان انتشار کتاب در نظر گرفته‌اند. اگرچه ایران در زمینه فرهنگ و تمدن سابقه دیرینه‌ای دارد اما وضعیت انتشار کتاب در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه یافته چندان مناسب نیست. مسأله دیگر وضعیت توزیع ناشران^۱ و کتاب‌های منتشر شده در کل کشور است. به نظر می‌رسد در این زمینه نیز پراکندگی ناشران و امکانات نشر متناسب با جمعیت استان‌های مختلف کشور نیست. گیلان یکی از استان‌های کشور است که قدمت زیادی در انتشار منابع اطلاعاتی دارد. چنانکه، نخستین نشانه‌های نشر کتاب در آن به سال‌های پیش از ۱۳۰۰ شمسی بر می‌گردد. اما علاوه بر مشکلات مربوط به انتشار کتاب در کل استان و کمبود امکانات در مقایسه با کل کشور، پراکندگی امکانات نشر در شهرستان‌های وابسته به استان هم وضعیت مطلوبی ندارد.

در حال حاضر در استان گیلان ۱۰۲ ناشر دارای مجوز فعالیت هستند که از این تعداد فقط ۳۹ ناشر فعال هستند. از میان ناشران فعال نیز تنها تعداد انگشت‌شماری به شکل حرفه‌ای به کار نشر مشغولند و مابقی فعالیت بسیار محدودتری دارند که این مسأله می‌تواند نشان از موفق نبودن صنعت نشر در استان گیلان باشد.

1 - publishers

در این تحقیق تلاش می‌شود ابتدا وضعیت ناشران و نشر کتاب در استان گیلان بررسی شود، سپس اطلاعات به دست آمده تحلیل و دسته‌بندی شده و نقاط ضعف و قوت نشر استان مشخص شود و در پایان نیز راه حل‌هایی برای بهبود شرایط ارائه شود.

پرسش‌های اساسی پژوهش:

- ۱- نسبت امکانات نشر استان گیلان نسبت به کل کشور چگونه است؟
- ۲- پراکندگی ناشران در استان گیلان چگونه است؟
- ۳- وضعیت ناشران استان گیلان از نظر تعداد انتشار کتاب چگونه است؟
- ۴- وضعیت مراکز پخش کتاب و کتابفروشی‌ها در استان گیلان چگونه است؟
- ۵- مشکلات ناشران استان گیلان برای انتشار کتاب چیست؟

۳-۱- اهمیت و فایده پژوهش

با توجه به اینکه استان گیلان یکی از استان‌های مهم در عرصه نشر کشور می‌باشد و بیش از ۱۰۰ ناشر در این استان در حوزه تولید کتاب فعالیت داشته‌اند و نظر به اینکه تاکنون پژوهشی برای بررسی وضعیت نشر کتاب در استان گیلان انجام نشده است؛ این تحقیق می‌تواند وضعیت ناشران کتاب و مشکلات و موانع موجود را مشخص کرده و برای مدیران موسسه‌های انتشاراتی و مسوولان نشر استان گیلان و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اطلاعاتی را فراهم کند که در برنامه‌ریزی آنها برای رفع مشکلات نشر موثر باشد.

این پژوهش می‌تواند مورد استفاده اقشار شرح زیر قرار گیرد:

- ناشران
- چاپخانه‌داران
- کتابفروشان و مراکز پخش کتاب
- موسسات پژوهشی علوم انسانی
- دانش‌پژوهان رشته‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی و سایر رشته‌های مرتبط
- مراکز آموزش عالی علوم انسانی
- کتابخانه‌ها و کتابداران
- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران

۱-۴- اهداف پژوهش

۱-۴-۱- اهداف کلی

- بررسی وضعیت ناشران کتاب استان گیلان
- بررسی وضعیت توزیع کتاب در استان گیلان

۱-۴-۲- اهداف فرعی

- بررسی نقاط قوت و ضعف نشر کتاب در استان گیلان

- بررسی مشکلات انتشار کتاب در گیلان و دلایل آن

- مقایسه امکانات نشر کتاب گیلان با کل کشور

- بررسی جایگاه نشر کتاب استان گیلان در کشور

- بررسی پراکندگی امکانات نشر در استان گیلان

۱-۵- فرضیه‌های پژوهش

۱- امکانات نشر استان گیلان در وضعیت مناسبی نیست

۲- توزیع و پخش کتاب مهم‌ترین مشکل ناشران استان گیلان است.

۱-۶- تعاریف واژه‌های پژوهش

نشر: مجموعه فعالیت‌هایی است که منجر به انتشار منابع اطلاعاتی مانند کتاب و مجله و مانند آن، در شکل‌های مختلف نظیر چاپی و الکترونیکی می‌شود. این فعالیت‌ها توسط افراد حقیقی و حقوقی متعددی انجام می‌شود که در مجموع صنعت نشر را تشکیل می‌دهند. فعالیت‌هایی مانند تالیف، ترجمه، ویراستاری، حروفچینی، صفحه‌آرایی، طراحی، لیتوگرافی، چاپ، بازاریابی، توزیع و غیره که عمدتاً توسط افراد یا نهادهایی مانند چاپخانه، کتاب‌فروشی، پخش عمده، ناشر و غیره انجام می‌شود، در حوزه نشر قرار می‌گیرند.